

2026-05-21

Green Power Swedens valenkät 2026

Inför riksdagsvalet 2026 har Green Power Sweden genomfört en valenkät för att kartlägga riksdagspartiernas syn på centrala frågor för elektrifiering, elproduktion och energisäkerhet. Enkäten belyser hur partierna ställer sig till konkreta reformförslag som är avgörande för Sveriges möjligheter att nå klimatmålen, möta ett snabbt växande elbehov och stärka konkurrenskraften.

Enkäten bestod av fem policyförslag som berör centrala delar av energisystemets utveckling. Samtliga riksdagspartier har ombetts att ta ställning till förslagen genom fem fasta svarsalternativ: mycket bra, bra, dåligt, mycket dåligt eller vet ej.

Utöver detta har partierna haft möjlighet att motivera sina svar skriftligt. Syftet med enkäten är att ge en samlad och jämförbar bild av partiernas energipolitiska prioriteringar inför nästa mandatperiod, samt att tydliggöra var det finns samsyn respektive tydliga skiljelinjer i frågor som är avgörande för Sveriges klimatomställning.

Resultaten från enkäten visar att energipolitiken fortsatt är ett område med betydande politiska skiljelinjer. Samtidigt finns en bred insikt om att elektrifieringen, utbyggnaden av elproduktion och ett stärkt energisystem är avgörande för Sveriges klimatomställning och konkurrenskraft. Hur snabbt och med vilka verktyg detta ska ske är frågor där partiernas prioriteringar skiljer sig, och som kommer att få stor betydelse för utvecklingen av det svenska elsystemet efter valet 2026.

Den generella elskatten bör sänkas från 36 öre/kWh till Finlands nivå på 24 öre/kWh.									Mycket bra
Ersättningen till vindkraftskommuner bör göras permanent och motsvara den fastighetsskatt som betalas in.									Bra
Det bör införas ett elektrifieringsmål kopplat till klimatmålet 2045, med delmål till 2030 och 2035.									Vet ej
Försvarsmakten bör få i uppdrag att verka för Sveriges energioberoende.									Dåligt
Sverige bör ta fram en nationell strategi för energilagrar.									Mycket dåligt

Tabell 1: Sammanställning av riksdagspartiernas svar

1. Den generella elskatten bör sänkas från 36 öre/kWh till Finlands nivå på 24 öre/kWh.

Sverige står inför en historiskt stor ökning av elanvändningen när transportsektorn och industrin elektrifieras. För att nå klimatmålen, stärka konkurrenskraften och öka energisäkerheten måste el vara mer kostnadseffektivt än importerade fossila bränslen. Sverige har idag en av världens högsta elskatter som ligger på en betydligt högre nivå än våra grannländer, vilket gör vår elektrifiering dyrare än i övriga Norden.

Socialdemokraterna: Vet ej

Motivering: Det är låga systemkostnader för el som ska vara drivande för elektrifiering och Sveriges konkurrenskraft. Inte fördelningen av skatt, som behövs för finansiering av välfärd och gemensamma kostnader. Med det sagt så är låga och stabila elpriser en viktig fråga både för hushåll och företag. Stigande elnätskostnader, svårbegripliga och missriktade effekttariffer och uteblivna besked om elstöd kräver nu åtgärder. Vi vill pausa införandet av nya elnätsavgifter, få ett

2026-05-21

fungerande elstöd på plats och säkerställa att svenska flaskhalsavgifter används i Sverige – inte förs över till EU.

Sverigedemokraterna: Mycket bra

Motivering: Den statliga andelen av elkostnaden bör minska över tid. Därför vill vi stoppa framtida indexhöjningar av energiskatten på el och successivt sänka den mot EU:s miniminivå. När hushåll pressas av höga elräkningar är det orimligt att staten ökar sina intäkter.

Moderaterna: Bra

Motivering: Moderaterna vill sänka elskatten. Exakt storlek och tidpunkt för en sänkning behöver ställas mot viktiga investeringar i t.ex. försvar, rättsväsende och infrastruktur samt andra prioriterade skattesänkningar.

Vänsterpartiet: Vet ej

Motivering: [Vänsterpartiet har inte angett en motivering]

Centerpartiet: Mycket bra

Motivering: Centerpartiet vill sänka elskatten. Statens beskattning bromsar samhällsutvecklingen och elektrifieringen. Det är djupt problematiskt. Ren el måste vara billigare än fossila bränslen. Sänkningen måste självklart göras inom ramen för en ansvarsfull budget.

Kristdemokraterna: Bra

Motivering: Kristdemokraterna har sänkt elskatten med 20 procent under den här mandatperioden och driver på för ytterligare sänkningar. Att närma sig Finlands nivå är rimligt, men vi har inte låst oss vid en specifik nivå.

Miljöpartiet: Vet ej

Motivering: Förnybar el måste vara mer kostnadseffektiv än fossila bränslen. Medan vi inte är principiellt emot en generell sänkning, tror vi att det kan vara effektivare med mer riktade skattesänkningar i ett första skede, som sänkt skatt på el vid fordonsladdning och noll skatt på el till fjärrvärme. Vi vill även utreda en dynamisk elskatt, som följer elpriset nedåt.

Liberalerna: Mycket bra

2026-05-21

Motivering: Liberalerna vill sänka skatten på det vi behöver mer av: el. Dagens nivå bromsar elektrifieringen och klimatomställningen. Därför vill vi stegvis sänka till energiskattedirektivets lägsta-nivå. Lägre elskatt stärker konkurrenskraften, pressar kostnader för hushåll och ökar energisäkerheten genom att göra fossilfri el mer attraktiv än fossila alternativ.

2. Incitamentet om pengar till kommuner som godkänner vindkraft bör göras permanent, samt motsvara den fastighetsskatt som vindkraften *faktiskt betalar*.

Tydliga och långsiktiga spelregler är en förutsättning för utbyggnaden av förnybar energi. Därför är det nödvändigt att incitamentet om pengar till kommuner som godkänner vindkraft görs permanent. Det är även viktigt att beloppet faktiskt motsvarar den fastighetsskatt som vindkraften betalar in i Sverige. Redan vid utbetalningen för i år finns det en beräknad avvikelse på över 85 miljoner kronor.

Socialdemokraterna: Vet ej

Motivering: Vi anser att det behövs långsiktiga regler där kommuner kompenseras för de investeringar i ny vindkraft som görs. Kommunala beslut om vindkraft behöver fastslås tidigt i processen och det krävs lokala incitament för ökad acceptans. Vi har föreslagit en snabbhetsbonus till kommuner som omprövar ett tidigare avslag och ger tillstånd till vindkraft. Den nuvarande regeringen har dessutom dragit fötterna efter sig avseende förslag om ett konkret regelverk avseende ersättning till kommuner som på ett effektivt sätt kan stimulera till ny elproduktion, men även hur den ersättning som nu utgår kan permanentas.

Sverigedemokraterna: Dåligt

Motivering: Frågan är av budgetär natur och bör därför hanteras år från år. Vi är dock positivt inställda till att kommuner och närboende kompenseras för de olägenheter vindkraftsindustrin för med sig.

Moderaterna: Bra

Motivering: Moderaterna vill att kommuner och privatpersoner som berörs av vindkraft får ersättning. Att fastighetsskatten återförs till berörda kommuner är ett lämpligt alternativ.

2026-05-21

Vänsterpartiet: Mycket bra

Motivering: Det är av stor vikt att vindkraften där den byggs ut också förenas med lokal nytta. Vi vill även lagstifta om en produktionsbaserad ekonomisk ersättning som går till de lokalsamhällen där vindkraft byggs.

Centerpartiet: Mycket bra

Motivering: Vi har länge drivit att kommuner och lokalsamhällen ska få del av värdet från all kraftproduktion. Det behöver lagstadgas och vidgas till först vattenkraft och sedan övriga kraftslag. Det skapar rättvisa och långsiktiga incitament för att säga ja till utbyggnad.

Kristdemokraterna: Bra

Motivering: Kristdemokraterna har under den här mandatperioden infört en ersättning till kommuner motsvarande den fastighetsskatt som vindkraften betalar in samt gått fram med förslag om att närboenden till vindkraftverk bör kompenseras. Dessa stöd syftar till att öka den lokala acceptansen. De ekonomiska incitamenten behöver dock utvärderas för att säkerställa att de faktiskt leder till ökad acceptans innan man överväger att permanenta dem.

Miljöpartiet: Mycket bra

Motivering: Det är helt centralt att kommuner ges ersättning för den nytta de skapar genom att producera förnybar el, därför vill vi dubbla pengarna till kommunerna. Utöver beloppet måste ersättningssystemet vara långsiktigt, förutsägbart och pålitligt.

Liberalerna: Mycket bra

Motivering: För att Sverige ska kunna bygga ut den fossilfria elproduktionen i den takt som klimatomställningen kräver behövs en stark lokal förankring. Med regeringens förslag på vindkraftsersättning till närboende skapar vi tydliga incitament att säga ja till vindkraft och säkerställer att omställningen också stärker lokalsamhället. För Liberalerna är det helt centralt att ersättningen är långsiktig. Därför kommer vi att driva på för att ersättningen till kommuner som säger ja till ny vindkraft, eller som redan har tillåtit att vindkraftverk byggs, görs permanent.

3. Det bör införas ett elektrifieringsmål kopplat till klimatmålet 2045, med delmål till 2030 och 2035.

Sedan år 1985 har elektrifieringsgraden av Sveriges energisystem stått still. Under de senaste 40 åren har el utgjort drygt 30 procent av Sveriges totala slutliga energianvändning. För att lyckas med klimatmålet till 2045 krävs en utfasning av fossila bränslen och att en högre andel av vår energianvändning elektrifieras. Vi föreslår därför att ett elektrifieringsmål införs, där Sveriges totala slutliga energianvändning förslagsvis bör utgöras till 60 procent av el år 2045. Med delmål om 45 procent andel el till år 2030 respektive 50 procent till år 2035.

Socialdemokraterna: Mycket bra

Motivering: Vi har föreslagit mål för mer fossilfri kraft till 2030 respektive 2045. Vi vill modernisera och elektrifiera Sverige. Vi behöver ta höjd för en fördubbling av elanvändningen till 2045. Då krävs en utbyggnad av alla fossilfria kraftslag och en bred energiöverenskommelse som grund för långsiktiga spelregler för de betydande investeringar som krävs. De exakta målnivåerna kopplat till ett nytt elektrifieringsmål behöver dock utredas vidare.

Sverigedemokraterna: Dåligt

Motivering: Vi är positiva till elektrifieringen, inte minst för att Sverige kan därmed minska sitt beroende av importerad fossil energi. Ökad elektrifiering är en nödvändighet för att nå klimatmålen, varför vi inte ser ett behov av ett särskilt elektrifieringsmål.

Moderaterna: Dåligt

Motivering: Moderaterna anser att vi bör elektrifiera men att man bör vara återhållsamma med nya mål. Risken är att politik utformas för att nå mål istället för att skapa hållbara system. Ett elektrifieringsmål skulle t.ex. kunna driva övergång från fjärrvärme till eluppvärmning, vilket är ett problem idag.

Vänsterpartiet: Mycket bra

Motivering: Staten måste ta större ansvar för att elektrifieringstakten ökar.

Centerpartiet: Mycket bra

Motivering: Den nuvarande elektrifieringstakten är för långsam. Vi vill se offensiva elektrifieringsmål och vill dessutom ändra befintligt elektrifieringsmål till att gälla mål för fossilfrihet i hela energisystemet.

Kristdemokraterna: Dåligt

Motivering: För att Sverige ska nå målet om nettonollutsläpp 2045 är elektrifieringen avgörande. Under den här mandatperioden har vi prioriterat omfattande satsningar på ett robust elsystem, avsatt medel för att öka statliga myndigheters inköp av fossilfria alternativ samt stärka den riktade elbilspremierna till de som behöver den mest.

Kristdemokraterna driver på för elektrifieringen av industri- och transportsektorn, men driver inte frågan om ett elektrifieringsmål eftersom företag och hushåll också måste ha ekonomiska förutsättningar att klara omställningen. Däremot vill vi utreda möjligheten att införa effektmål för varje elprisområde eftersom tillgång till leveranssäker el är en grundförutsättning för elektrifieringen.

Miljöpartiet: Mycket bra

Motivering: Vi ser väldigt gärna ett elektrifieringsmål och vi har en lång rad förslag för hur vi ska skynda på den elektrifiering som bromsat in under nuvarande regering. Det är viktigt att målet är i linje med och inte ersätter befintliga klimatmål.

Liberalerna: Mycket bra

Motivering: Liberalerna anser att Sverige behöver ett tydligt elektrifieringsmål som skapar långsiktiga spelregler för alla aktörer. Elektrifieringen är central för att stärka konkurrenskraften, påskynda klimatomställningen och minska beroendet av oljediktaturer. Ett mål till 2045 med etappmål 2030 och 2035 skapar stabila och förutsägbara villkor.

4. Försvarsmakten bör få i uppdrag att verka för Sveriges energioberoende.

Sveriges elsystem är viktigt utifrån ett totalförsvarsperspektiv och måste bli mer robust, decentraliserat och oberoende av importerade fossila bränslen. En snabb utbyggnad av förnybar elproduktion ökar motståndskraften mot kriser, stärker energisäkerheten och minskar sårbarheten i hela samhället. Försvarsmakten bör därför få i uppdrag att aktivt bidra till energioberoendet genom att främja samexistens mellan försvarsintressen och energiproduktion.

Socialdemokraterna: Bra

Motivering: Vi delar analysen att ett robust och redundant svenskt energisystem är viktigt även ur ett totalförsvarsperspektiv. Det finns flera delar i detta, men en viktig komponent är att Försvarsmakten i nära dialog med andra relevanta myndigheter tydligt och tidigt kan peka ut vilka områden som är lämpliga för tex. ny havsvindkraft. Andra länder såsom exempelvis Danmark och Polen har framgångsrikt arbetat på detta sätt.

Sverigedemokraterna: Mycket dåligt

Motivering: Försvarsmakten ska redovisa sina militära behov och bedömningar. Det är därefter regeringens ansvar att väga in totalförsvarets intressen tillsammans med övriga samhällsintressen vid beslut om exempelvis placering av havsbaserad vindkraft.

Moderaterna: Bra

Motivering: Regeringen har gett Försvarsmakten tillsammans med andra myndigheter i uppdrag att stärka energiberedskapen. Det är dock varje enskild aktörs ansvar att säkerställa att man uppfyller Försvarsmaktens krav. Moderaterna genomför inte reformer vilka riskerar Sverige och svenskars säkerhet.

Vänsterpartiet: Mycket bra

Motivering: Försvarsmakten måste ta ett större ansvar för att tillgodose både Sveriges försvars- och energibehov.

Centerpartiet: Mycket bra

Motivering: Försvarmakten måste medverka i tillståndsprocesser betydligt mer konstruktivt än idag. Villkorade tillstånd, säkerhetsklassade konsulter och tidiga dialoger tillsammans med i förväg utpekade områden för utbyggd elproduktion är exempel på sätt som Försvarmakten bör få i uppdrag att jobba kring.

Kristdemokraterna: Dåligt

Motivering: Ett leveranssäkert elsystem är avgörande för både industri och totalförsvaret. Energi- och försvarspolitikerna hänger nära samman. Med anledning av det osäkra säkerhetspolitiska läget är regeringens satsningar på ett robust elsystem, med en ändamålsenlig andel baskraft, desto mer angelägen. Vi har även gjort flera satsningar på stärkt energiberedskap, bland annat genom att avsätta medel till beredskapslagring och reservkraft inom elförsörjningen samt aktiverat civilplikten inom elförsörjningsområdet.

Det ska finnas en samexistens mellan försvarsintressen och elproduktion men försvarsintressena väger i detta läge tyngre. Att öka energioberoendet ligger i Sveriges intressen, men viss tillgång till fossila bränslen kan fortsatt behövas för den strategiska reservkraften och för att människor ska kunna ta sig från plats A till B.

Miljöpartiet: Mycket bra

Motivering: Det är av största vikt för vår energisäkerhet och resiliens att vi genomför en kraftig utbyggnad av förnybar elproduktion, och medan vi gav ett sådant uppdrag i regleringsbrevet när vi satt i regering, har nuvarande regering tagit bort det. Därför vill vi ge Försvarmakten i uppdrag att beakta energisäkerheten samt att verka för samexistens med energiproduktion.

Liberalerna: Mycket bra

Motivering: Havsbaserad vindkraft är en viktig del av en robust och fossilfri elproduktion. Det behövs stärkta incitament för att på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt möjliggöra fler investeringar i kraftslaget. Utbyggnaden av den havsbaserade vindkraften får inte ske på bekostnad av vår försvarsförmåga, men Liberalerna vill möjliggöra en bättre samexistens. Därför bör Försvarmakten få i uppdrag att främja samexistensen mellan försvar och elbehov.

5. Sverige bör ta fram en nationell strategi för batterier och energilagrar.

I dag är det onödigt svårt att etablera energilagrar i det svenska elsystemet. Osäkra och varierande anslutningsvillkor, otydliga regler och brist på enhetliga metoder gör det svårt att räkna hem investeringar och fördröjer utbyggnaden. Därför behövs en nationell strategi för batterier och energilagrar för att skapa tydligare regelverk, mer förutsägbara processer, bättre anpassade tariffer samt för att bibehålla hållbara värdekedjor vid högre efterfrågan i syfte att energilagrar fullt ut ska kunna bidra till ett stabilt och flexibelt elsystem.

Socialdemokraterna: Bra

Motivering: Vid sidan om ökad elproduktion och utbyggnad av nätkapaciteten behöver det svenska energisystemet utvecklas och använda andra verktyg för att klara av den stora ökningen av användning och produktion. Digitalisering, AI, kraftelektronik och olika tekniker för lagring kan bidra till detta, liksom aggregering- och flexibilitet.

Sverigedemokraterna: Dåligt

Motivering: Vi ser inte att detta behövs då Sverigedemokraterna och regeringen har gett Svenska kraftnät, Energimarknadsinspektionen och Energimyndigheten i uppdrag att gemensamt se över regelverk och nätanslutning, så att vind-, solkraft och batterilagrar långsiktigt kan bidra till driftsäkerhet och effekttillräcklighet i elsystemet. Vatten, avfall och biomassa förblir de storskaliga lagringsmöjligheterna under överskådlig tid.

Moderaterna: Dåligt

Motivering: Moderaterna anser att reformer för kraftsystemet bör baseras på kriterierna i energipolitikens långsiktiga inriktning. Det behöver finnas ett tydligt behov för att motivera extra strategier. Vi behöver gå från fokus på enskilda lösningar till att se på kraftsystemets som en helhet.

Vänsterpartiet: Mycket bra

Motivering: Staten behöver ta ett större ansvar för energisystemets utbyggnad och optimering.

Centerpartiet: Mycket bra

2026-05-21

Motivering: Centerpartiet ser en enorm potential i energilagring. Det behövs både satsningar i form av energiforskning och en tydlig strategi för att integrera mer lagring, vilket även kan inkludera värmelager i uppvärmningen. Det behövs också bättre regelverk för flexibilitet och nätutnyttjande.

Kristdemokraterna: Dåligt

Motivering: Vi anser inte att det behövs en särskild strategi för energilager, då detta är en naturlig del av den energipolitiska inriktningspropositionen. Sverige omfattas även av EU:s batteristrategi.

Vi har lagt om energipolitiken till att ha ett strategiskt och teknikneutralt helhetsperspektiv på elsystemet. De viktigaste prioriteringarna är fossilfrihet, leveranssäkerhet och att möta ett fördubblat elbehov till 2045.

Energilagring är en del av detta, men varje kraftslag och flexibilitetsresurs ska användas utifrån den systemnytta det levererar. Regeringen vidtar generella åtgärder för att säkerställa skäliga elnätstariffer, tydliga anslutningsvillkor och bättre regelverk.

Miljöpartiet: Mycket bra

Motivering: Vi har även tidigare förespråkat en nationell strategi för energilager och driver också på för ett planeringsmål som styr mot effekt, specifikt 10 GW grön baskraft, där investeringsstöd för storskalig energilagring och efterfrågefleksibilitet är centrala.

Liberalerna: Mycket bra

Motivering: Elsystemet måste vara stabilt, planerbart och leverera effekt oavsett väder. Planerbar elproduktion och lagring är därmed avgörande för att kunna ansluta mer väderberoende elproduktion. Därför ser Liberalerna positivt på förslaget att ta fram en nationell strategi för energilager.